

Verslag kerngroepvergadering Cel Mens en Paard, 25/02/2015, Roeselare

Aanwezig: Saskia Dobbelaere, Karen Vermuyten, Fabienne Verhaeghe, Eva Schelkens, Wim Leysen, Cindy Wijnants, Veronique Verbeke, Ilse Leenaerts, Marianne Depestel, Petra Moerman, Ingeborg De Leenheer, Rozalien Lievens, Benny Vermeire, Emma Gerard, Donaat Brondeel, Lies Steenhuyse, Marc Verbeeck, Hans Martens, Henk Van 't Net, Kim Moens, Tessy Declippeleir, Arnold Stael, Annelies Flamang, Melissa D'hondt en Lies Depuydt

Welkom

Voorstelling organigram en doelstellingen CMP

Voorlopig weinig wijzigingen t.o.v. de voorstelling op het congres in Lier (zie pwp in bijlage)

Voorstelling draft website

Er werd gekozen voor een eenvoudige opbouw zodat alles voor iedereen snel en gemakkelijk terug te vinden is.

Onder het tabblad 'kerngroep' is er mogelijkheid om een korte voorstelling online te plaatsen van de leden. Wie dit wenselijk acht, kan dit melden bij Lies Depuydt (lies.depuydt@vives.be).

De visie wordt gelanceerd om openlijk te communiceren rond gevoerde onderzoeken. De resultaten komen online en worden niet afgeschermd.

Discussie naamgeving en invulling van de specifieke disciplines binnen EAT

De gebruikte terminologie wordt geschetst binnen Europa. Algemeen kan gesteld worden dat het moeilijk is om tot een consensus te komen binnen Europa, de discussie hierrond zal waarschijnlijk altijd blijven bestaan.

Toch is het belangrijk om één en dezelfde term te gebruiken om eenheid te scheppen binnen de sector en zo de 'ieder op z'n eiland' mentaliteit te minimaliseren. Één term biedt ook duidelijkheid naar de buitenwereld toe met duidelijke verwachtingen. Er wordt opgemerkt dat de term ook best vastgelegd wordt in overleg met Nederland, zeker voor betrokkenen in de grensregio's.

De overkoepelende term 'hippotherapie' wordt voorgesteld:

- Pro's
 - Gemakkelijke term
 - Is al bekend bij het brede publiek
 - Mensen kunnen er zich iets bij voorstellen
- Contra's
 - 'therapie': coaching zou hier dan in se niet onder resulteren?
 - Verwarring met de fysiotherapeutische vorm

Equithérapie wordt voorgesteld als alternatief.

De term 'EAT' of 'therapie met behulp van paarden' wordt ook als alternatief voorgesteld:

- Pro's
 - duidelijke en internationaal veel gebruikte term, door de meeste praktici gekend
 - omvat de verschillende therapeutische domeinen
 - behoort tot een duidelijke structuur: EAI met EAT, EAL, EAA
- Contra's
 - niet gekend door leken, ligt niet echt goed in de mond
 - coaching kan niet tot EAT gerekend worden: alternatief = EAT en Coaching of coaching onder EAA

Tijdens de vergadering wordt regelmatig getracht onderscheid te maken tussen coaching en therapie:

- Visie 1: bij coaching gaat de persoon zelf aan de slag, heeft het proces in handen; een therapeut is eerder een hulpverlener en zal het proces meer sturen.
- Visie 2: coaching creëert leerprocessen bij de cliënt, therapie is meer gericht op een pathologie.
- Visie 3: een coach legt meer de nadruk op inzicht, zelfinzicht; een therapie is eerder gericht op de 'correctie' van gedrag, een gevoel of op fysiek vlak. Een therapeut stelt specifieke doelstellingen voorop om een stoornis of blokkade op te heffen.
- Visie 4: een coach werkt meer vanuit het nu of naar de toekomst, een therapeut werkt eerder aan problemen vanuit het verleden.

Er wordt opgemerkt dat moet opgelet worden met de term 'equicoach(ing)'. Dit zou een gepatenteerd naam zijn. Wie de opleiding niet gevolgd heeft, moet zichzelf 'paardencoach' noemen. Hier is echter soms verwarring met trainers van paarden.

Men is het er over eens dat binnen de koepel dient gewerkt te worden met een aantal 'zuilen'. Over hoe deze opdeling moet gemaakt worden, wordt gediscussieerd in deelgroepen (zie onder de verslagen van de verschillende werkgroepen). Algemeen kan gesteld worden dat een holistische benadering in de sector belangrijk is, maar een opdeling naar een specifiek beroepsprofiel toch wenselijk is.

Verslagen van de deelgroepen

Verslag deelgroep 1:

Groepsleden: Saskia Dobbelaere (paardenmens), Veronique Verbeke (coach), Petra Moerman (coach), Benny Vermeire (psycho) en Hans Martens (kine)

Moderator CMP: Arnold Stael

Bij de opsplitsing in delen van de sector is het bepalen van de doelgroep een belangrijke parameter. Het aanbod moet een combinatie van doelgroep en doelstelling inhouden.

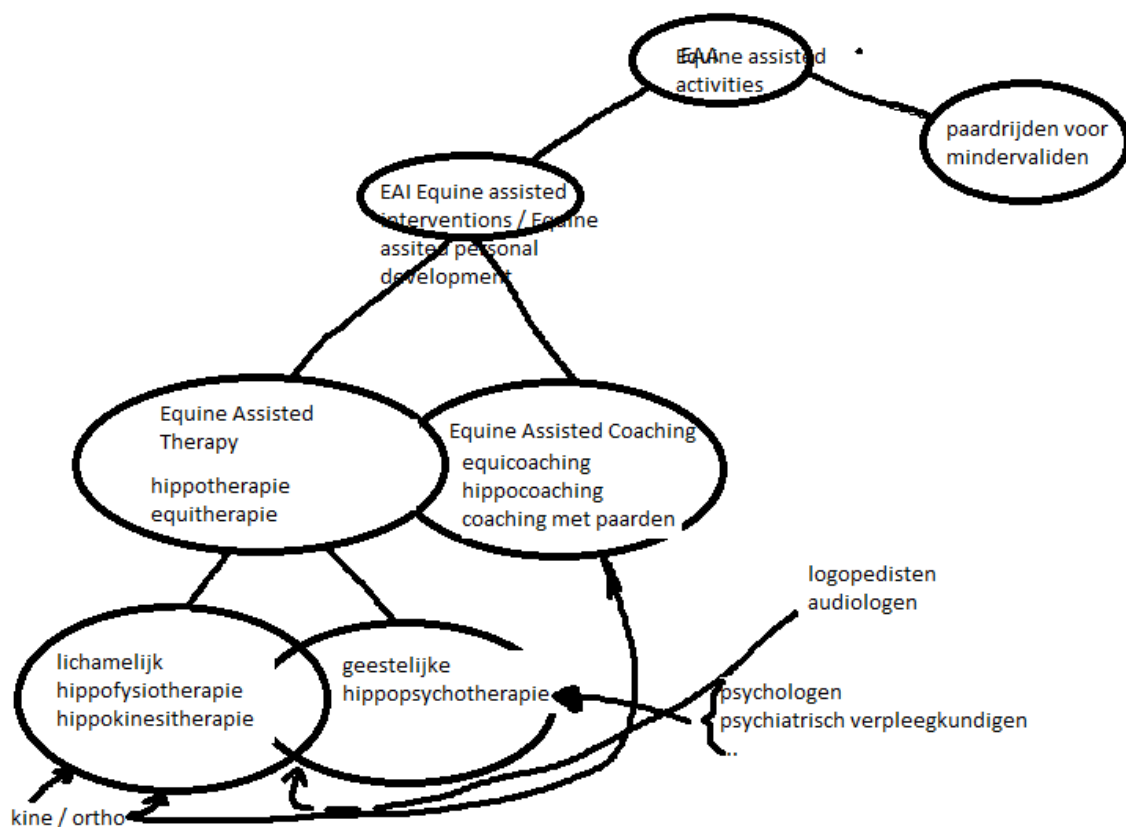
Een eerste onderverdeling bracht ons bij coachen, hippokinesitherapie (hippofysiotherapie), hippopsychotherapie en wat orthopedagogen met paarden doen. Een directe definitie en bepaling van de verschillende criteria waaraan een aanbieder van “paard geassisteerde coaching of therapie” moet voldoen, is niet mogelijk.

Na enige discussie kwam de groep tot een eerste indeling van het werkveld op basis van het onderscheid tussen coachen en therapie.

Daar zit **coach** op de grijze zone tussen de persoonlijke vorming (commercieel) en het medische. Hij of zij vertrekt vanuit het paard en brengt mensen tot inzichten en maakt die bewust. Het doel is bijv. leerkansen aanbieden of remmingen wegnemen...

We spreken van **therapie** als er, steeds na doorverwijzing vanuit de medische sector, eerder corrigerend, oplossend, helend, doelgericht (met een behandelingsplan) wordt gewerkt.

Schematisch kwamen we bij volgende tekening terecht :

Verslag deelgroep 2:

Groepsleden: Rozalien Lievens (psycho), Mark Verbeeck (menner), Tessy Declippeleir (ergo) en Kim Moens (ergo)

Moderator CMP: Melissa D'hondt

De voordelen/nadelen van de term 'hippotherapie' worden op een rijtje gezet:

- Bij iedereen bekend
- Wordt soms verward met de hippokinesitherapie
- Vertrouwd begrip
- Coach geeft in principe geen therapie, maar een coach heeft ook specifieke doelstellingen
- Duidelijk dat gewerkt wordt met behulp van paarden

Tijdens het gesprek worden nog de specifieke 'kenmerken' van een coach naar voor geschoven:

- Een coach stelt vragen om tot een inzicht te komen
- Het draait rond een zelf genezend proces waarbij de oplossing afgetoetst wordt bij de paarden
- Coachen werken (in de algemene regel) niet met mensen met beperkingen
- Werken van een huidige situatie naar een gewenste situatie

Algemeen wordt aangegeven dat elke 'hippotherapeut' de cliënt benadert vanuit een holistische visie. Er wordt gestreefd naar een moment van welbevinden, een positieve ervaring of een positief moment dat verkankerd kan worden in de persoonlijkheid van de cliënt.

Na overleg werd de volgende indeling naar voor geschoven met de daaronder resulterende 'vormen' van hippotherapie (niet limitatieve lijst):

- 'fysieke' vorm
 - Hippokiné
 - Therapeutisch paardrijden
 - Huifbed
 - Activerende dagbesteding
- 'psychische' vorm
 - Coaching
 - Therapie aangeboden door psychologen/psychotherapeuten
- Vorm voor mensen met mentale beperkingen
 - Psychomotorische therapie met behulp van paarden
 - Aangepast paardrijden
 - Activerende dagbesteding

Verslag deelgroep 3:

Groepsleden: Henk Van 't Net (coach), Cindy Wijnants (psycho, kine, ortho en ergo), Fabienne Verhaeghe (kine), Wim Leysen (hulped, mensen), Karen Vermuyten (psycho), Marianne Depestel (psycho)

Moderator CMP: Lies Depuydt

Het werd een zeer boeiend gesprek maar wij hebben ons niet echt aan de opdracht gehouden, nl. het vastleggen van de verschillende pijlers en hun definitie.
O.a. de missie van de CMP werd besproken.

De overkoepelende term kan pas later vastgelegd worden.

Het is beter om te starten vanuit de basisopleiding van de 'therapeut/coach'. Op deze manier kunnen volgende 3 pijlers gevormd worden:

- Coaching
- Psychohippotherapie
- Kinesiohippotherapie

Niet alleen de basisopleiding (het diploma) is belangrijk maar ook de jarenlange ervaring. Personen die reeds veel ervaring hebben maar geen diploma, kunnen ook 'toetreden tot de CMP (*lees: erkend worden door de CMP*) via een commissie.

De 'paardenman' is ook zeer belangrijk.

Het driehoeksmodel (paard-cliënt-therapeut (waarbij de therapeut zowel over de 'menselijke' als de 'paardelijke' kennis moet beschikken) komt het meest voor in Vlaanderen. Jammer genoeg ontbreekt de paardenkennis vaak → kan bijgespijkerd worden via bijscholingen/opleidingen. Op die manier kunnen paarden ten volle benut worden (optimaal gebruik van de feedback van de paarden).

Uiteindelijk werden volgende drie pijlers voorgesteld:

- Begeleidingsteam
 - o afhankelijk van de basisopleiding van de therapeut/coach
- Paard
 - o Wat is er nodig voor het paard?
 - o Welzijn
 - o Kunnen
 - o Verzorging
 - o Eisen 'paardenman'?
- Cliënt
 - o Wat zijn de doelstellingen van de cliënt?

CMP:

- Missie: er zijn al veel missies → de CMP moet de reeds bestaande info samenleggen en de gemeenschappelijke deler vinden.
- Doel: vastleggen beroepscode, visie, oprichten beroepsvereniging
- Welk mandaat kan de Cel opnemen?
- Hoeveel personen kunnen in de Cel zetelen? Hoe worden deze personen 'verkozen'?
- Wat met opleidingen en vormingen die op de website geplaatst worden: bewaking kwaliteit → oprichting commissie, beroepsvereniging
- Drie pijlers van de Cel: volgens het driehoeksmodel

- Onderwijs
- Werkveld
- Politiek/beleid (lobby)

→ per pijler verschillende doelstellingen vastleggen

Verslag deelgroep 4:

Groepsleden: Eva Schelkens (hufbed), Ilse Leenaerts (coach), Ingeborg De Leenheer(psycho), Emma Gerard (psycho), Lies Steenhuyse (ergo)

Moderator CMP: Annelies Flamang

Het werd een leuk gesprek, alle deelnemers vonden het werken in kleinere groepjes interessant omdat er dan dieper op bepaalde zaken kon worden ingegaan.

Wat de terminologie betreft was er verontwaardiging dat de term 'equicoach' niet gebruikt mag worden wegens gepatenteerd. Als overkoepelende term werd gekozen voor een algemene term die elke lading dekt: equibegleiding. Belangrijker dan de juiste term vond de groep dat de patiënt / cliënt bij de juiste therapeut terecht komt en dat de verschillende disciplines en specialisaties elk met hun sterktes en zwaktes goed worden beschreven. Suggestie: werken met kernwoorden die de verschillende therapeuten gebruiken om hun specialisatie en manier van werken te omschrijven. Als onderverdelende termen werden hippotherapie (fysio), equithherapie (psycho), aangepast paardrijden (sport)... voorgesteld. Hier werd niet verder over gediscussieerd. Het is de inhoud die telt, niet de term.

Iemand suggereerde om de term 'hippotherapie' te blijven gebruiken als overkoepelende term naar de buitenwereld toe omdat die het best gekend is bij de leek. Specialisten onderling kunnen dan de meer gespecificeerde terminologie gebruiken.

Wat ook aan bod kwam: kwaliteitscontrole is belangrijk, ook wat de paarden betreft. De groep sprak over wantoestanden wat het welzijn van sommige therapiepaarden betreft maar ook aangaande opleidingsniveau van trainer en paarden, uitrusting en veiligheidsmaatregelen. Suggesties:

1. Centrum dat volwaardige en volledig afgerichte therapiepaarden aflevert en therapiepaarden begeleidt.
2. Regelmatige controle en certificatie van paarden die gebruikt worden binnen therapeutische settings.

Rol CMP: formuleren standaarden, ontwikkelen gedragstesten (cfr. honden), testen van de paarden, uitreiken certificering...

In dit kader kwam ook het belang van een vaste begeleider van de paarden aan bod. Zeker in instellingen met wisselende personeelsbezetting en waar er vaak een onduidelijke invulling van de afdeling 'hippotherapie' is, is er nood aan controle want daar komt het welzijn van mens en paard vaak in het gedrang (volgens 'insiders' binnen onze groep..).